

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhásos pöttyös soron egyszeri hirdetés 15 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilnter: minden sor 20 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör
s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Fő-utca 59. szám, Kósch Árpád könyvnyomató-intézete
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények
valamint a hirdetési díjak is.

Lesz-e ünnep Eperjesen?

Ünnepre készül az egész ország szeptember 19-ikén. Hálaadó-ünnep lesz ez, Kossuth Lajos, Magyarország legdicsebb fia születésének századik évfordulója alkalmából.

Vajjon lehet-e szebb, elismerésreméltóbb, magasztosabb kultusz, mint az, a mely az éltető szabadsáért dobogtatja meg a sziveket, s egyúttal össze van forrva a szabadság eszméjéért küzdő legdicsebb hős emlékezetét környező hála és kegyelet kultuszával?

Nincs! Nem is lehet! A magyar nemzet Kossuth-kultusza szinte páratlanul áll a világtörténelemben.

Lehetne-e hát másként, mint hogy az idő százéves nagy mértőld-mutatójánál egy érzelmtől dobbanjon meg e haza minden polgárának szive s ez az érzellem külsőleg is minél fényesebben nyerjen kifejezést?

Lehetne-e másként, mint hogy szeptember 19-ikén a mai nemzedéknek fáradt képzelete fiatal erőre kapjon, száz szárnyacsapással száz esztendőtt szálljon vissza s aztán megálljon egy kis bölcső előtt?

Jól tudjuk, hogy nem lehet ez másként. Ha a szívvel kérdezzük meg, ez nem adhat más feleletet. De, sajnos, hogy azok, a kik az észl is vagy csupán az észl kérdezik meg, aggodással szándékoznak félrevonulni a szeptember 19-iki nyilvános hálaadás előtt. Vajjon ez a sötét árnyék, mely Eperjes város hazafias érületének ragyogó napját elhomályosíthatná, nem fenyeget-e minket is?

Szorongó szívvel látjuk, hogy nagyon csen-

desen, bágyadtan lüktet Rákóczy vármegyének: Sárosvármegyének szive Eperjes, jóllehet már csak néhány nap választ el bennünket a nagy, a szent naptól.

A városi képviselőtestület határozatát már ismerjük. Elégnek tartjuk arra, hogy a becsület meg legyen mentve; de nem elég arra, hogy a honfi-szívet kielégítse. De legalább a meghozott határozatok akadálytalan érvényesülését ne zavarja meg kislelkűség, elfogultság s akkor azután remélhetjük még, hogy a város hivatalos ünneplését arra illetékes tényezők még kellőképpen kiegészítendik. Mert nem képezheti vita tárgyát, miszerint a város hivatalos ünneplése — eltekintve attól, hogy a vármegye hivatalos ünneplését is elmaradhatatlannak tartjuk — kiegészítésre szorul. A nagyközönség a szűk közgyűlési teremben nem vehet részt az ünnep egyik legkiemelkedőbb mozzanatán. Lelkesítő emlékünnepp kell a népnek, a mire — mint a serdülő Kossuthnak három tanéven át gondozó, nevelő anyja — mi sem lehet alkalmasabb ősi Kollégiumunknál. Nem tudjuk még az itt tartandó ünnepélynek részleteit, de egy perczig sincs joga kételkedni bárkinek is abban, hogy városunknak ez a szellemi nagy tőkét képviselő intézménye most is legelől fogja lobogtatni a honfűi éretyek s hazánk legdicsebb, legnagyobb fia kultuszának zászlaját.

És szólunk most még a többi közművelődési és társadalmi egyesülethez, a különböző testületekhez. Ne maradjon el egyik sem a hála és kegyelet ünnepe! Házaink fellobogó-zása, ünneplő-öltönyünk, az egész napon át zárva levő üzletek, mutassák mind, hogy vala-

mint ő leborult a nemzet nagysága előtt, azonképen leborulunk mi is, egy érzelmtől áthatott hálaímát rebegve — az ő dicső, halhatatlan, köztünk járó emléke előtt.

Vármegyénk és városaink.

Vármegyei közgyűlés. Sárosvármegye törvényhatósági bizottsága szeptember 15-ikén d. e 10 órakor a vármegyház tanácstermében rendszeres őszi évnegyedi közgyűlést tart. A közgyűlés tárgysorozatát a vármegye hivatalos lapjának szept. 4-iki száma közli. A gazdag tárgysorozatra fel van véve többek között a nyugdíjazás folytán megüresedett szekesői járási főszolgabírói állásnak s az ennek betöltése által esetleg üresedő többi állásoknak választás útján való betöltése. A m. kir. belügyminisztériumnak leirata, melylyel a vm. házi pénztárnál 1901. évben előállott hiány fedezésére 1707 korona 35 filléryi állami pótvadalmazás kiutaltatott. A m. kir. pénzügyminisztériumnak leirata az állami és törvényhatósági pénztárak és számvevőségek egyesítése folytán az állampénztárnak a vármegyházán leendő elhelyezése s az e célra szükséges helyiségeknek átengedése, illetve megfelelő átalakítása tárgyában Vm. alispánnak a közigazgatás állapotáról szóló rendszeres évnegyedi jelentése. Eperjes sz. kir. város képviselőtestületének határozata, többrendbeli közmlűvek létesítése s az e célra szükséges 560,000 kor. kölcsön felvétele tárgyában. Arad sz. kir. város közönségének átirata Kossuth Lajos születésnapja 100 ik évfordulójának megünneplése iránt.

A legtöbb adót fizető tvh.-biz. tagok névjegyzékének egybeállítása. A legtöbb adót fizető vármegyei törvényhatósági-bizottsági tagok névjegyzékének egybeállítása céljából beérkezett adókimutatások az 1886. évi XXI. t.-cz. 25 §-a értelmében, szept. 10-ikétől 17-ikéig bezárólag Berzeviczy Elek vm. I-ső aljegyző hivatalos helyiségében lesznek a hivatalos órák tartama alatt közszemlére kitéve. Az 1903. évi névjegyzék pedig ezen

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

BÚCSÚ.

Irtá: Váradi Antal. Tütraháza, 1902. aug. 31.

Alkonyfény száll a roppant sziklagátra,
Mit Isten ország-csimerül emelt...
Isten veled, — csodás fűnségű Tátra!
Munkára föli! Megyek. Időm letelt!
Egy késszorítás, — édes jó barátok,
Ödön, Aranka, — vígan éljetelek,
S te esüet hajú, bájos nagymamánk ott.
Köszög a válás. Isten véletek!

A reszkető fenyűk örök söldjében
Elhal sokára a vidám kacsaj.
Nem lessük a sűrűn át minden lépten
Nem villan-e föl esüetfényű haj, —
Aranka, hullámos aranyhajával,
Ödön fejessége honnét, merre koppan,
Hol seng a dal a csöndes erdőn által
És merre halkul el, mindegyre jobban?...

Csevegj, csevegj fehér-vts... Mondd el újra
As eltűnő nyár minden örömet...
Hiss nem soká hó száll a «szikra-út»-ra
S akkor a fenyves elhagyott, sötét...

Csak álmainkban szállhatunk majd erre,
Hol balsemíllat száll a rét felett
S lefosslik lelkünkéről a gondok terhe...
S szép Tátraháza, hát Isten veled!

Még egyszer végig hát a szép ösvényen,
A melyet szellem-esikra alkotott...
Lesszáll az est... a hűnyő alkonyfényen
Nem ismerős, kedves alak az ott?
Auréli!... te vagy!... hát visszatértél ismét?
Nem... nem... csak árnyad... mely itt szálla el...
Nem, nem te vagy, — te messze szálltál innét,
S jó Alin néni örök gyászt visel!....

Egy kossorút vigyetelek néki innen.
Besséljen a virágok illata,
Hogy róla szól, rá emlékszik itt minden.
Bár nem lehet kösöttünk ő maga.
És sárja lelke esentélyébe képét.
A Tátrabéres magasztos árnya int,
Költőtarát napsugárink általlépték
S lesszáll a néma éj ölébe mind....

És búcsúsik a költő... Ssive tárva.
Köny és mosoly remegnek tükrén...
Egyet sendül itt-ott az ócska hárfára...
Kedves barátok! Gyűljetelek körém!

Ha hárfám végező húrja is lepattan
S halvány emlékként srong csak bús dalom:
Ne sirjatok, — hissen mindent odadtam,
Mit lelkembe irt öröm s fájdalom.

És csöndes alkonyatkor, — édes jók ti, —
Ha jártok fenyves erdőn, söld mesén,
Emlékesetek adóját leróni
Gondoljatok rám, hévvel éresén...
A néma hangszert, — törött, ócska lantom. —
A mely átstr az alkonyi ködön
S talán átseng egy roskadt stri hanton:
Sóaltasd néha meg, kedves Ödön!

Úgy teltek e napok, mint rövid dlom...
Kedves menyasszony! Légy boldog s derült!
Virulni lásd csaldódot, édes Pdlom,
Melyet baj és búbanat elkerült.
A jó csaldányát álásd kísérje
S az ifjakat s a páros két kicsit!
Utódot mind apját, anyját dicsérje
S növelje élted szent örömeit!

Alkonyfény száll a roppant sziklagátra,
Mit Isten ország-csimerül emelt...
Isten veled, csodás fűnségű Tátra...
Munkára hát!.. Megyek!.. időm letelt...

FERENCZ JÓZSEF-KESERŰVÍZ

az egyedül elismert kel-
lemes ízű természetes
hashajtószer.

Jelen számunkhoz egy iv melléklet van csatolva.

kimutatások alapján, a vármegyei igazoló-választmány-nak szept. 18-ikán, és esetleg folytatólag a következő napokon a vármegyeháza kis tanácstermében reggeli 9 órakor kezdetét veendő ülésein fog egybeállítani. Az adókimutatások elleni esetleges felszólamlások, nemkülönben az adó kétszeres beszámítására vonatkozó igény okmányi igazolása a fentjelzett időben és helyen, legkésőbb azonban az igazoló-választmány ülésén eszközölhető. A vm. legtöbb adót fizető törvényhatóság-bizottsági tagoknak a vm. igazoló-választmány által egybeállított 1903. évi ideiglenes névjegyzéke — az említett t.-cz. 28. § a értelmében — okt. 1—15-ikéig bezárólag lesz a vármegyeháza fekete-tábláján, továbbá minden járási főszolgabíró és városi polgármester hivatalában közszemlére kitéve. Ezen határidő alatt az egybeállított névjegyzék elleni, kellőleg felszerelt és a vm. állandó bíráló-választmányhoz intézett felelőbeszések a fent jelzett hivatalok bármelyikénél benyújthatók.

Pályázat a bártfai főjegyzői állásra. Bártfa szab. kir. rendezett-tanácsú városnál nyugdíjazás folytán megüresedett főjegyzői állásra pályázat van hirdetve. Pályázati kérvények kellően felszerelve, a városi polgármesteri hivatalnál 1902. október 1-jéig nyújthatók be. A főjegyzői állás 2000 korona fizetés- és 400 korona lakbérrel van összekötve.

Eperjesi Széchenyi-kör.

Védnök levele a Tompa-ünnepély ügyében. Nagyságos Elnök úr! Vettem a Széchenyi-kör igazgatóságának f. hó 8-ikáról 41. sz. alatt kelt nagybecsű iratát az őszel rendezendő Tompa-ünnepély tárgyában. Örömmel értesültem róla, hogy Körünk megint egy, a hazafias érzelem s a nemzeti költészet iránti szeretet megerősítésére alkalmas ünnepély kezdeményezésével foglalkozik s készséggel állok ezúttal is rendelkezésükre és vállalkozom egy megnyitóbeszéd tartására. Csak arra kérem a nagyságos Elnök urat, hogy az ünnepély napját velem egyetértőleg méltóztatnék megállapítani Budapest, 1902. június 17. Őszinte és hazafias üdvözléssel, készséges hívők: *Berzeviczy Albert* s. k.

Igazgató-választmány. A Kör igazgató-választmánya szeptember 5-ikén tartotta a nyári szünet óta első gyűlését, dr. *Horváth Ödön* kir. tanácsos elnöke alatt. Elnök meleg hangú megnyitó-beszédében szívből jövő szavakkal emlékezett meg arról a két fontos eseményről, a mely a Kör igazgató-választmányának utolsó gyűlése óta fordult elő s a mely szükségképen érintette a Kör működését is. Mint mondotta, tulajdonképpen két kitüntetésről van szó, mert hiszen csakugyan kitüntetés mind a kettő, csak hogy míg az egyik fájdalomt és veszteséget, addig a másik örömet és valószínű nyereséget jelent a Kör élete szempontjából. Dr. *Körösi Györgynek* Deésre történt távozása az egyik, kit a magas kormány kitüntető bizalma egy nagy hivatású tanintézet élére állított s kinek a Kör irányában szerzett érdemeivel, s különösen a könyvtár-rendezés és a vidéki népkönyvtárak szervezése tekintetében

szerezett maradandó érdemeivel részletesen foglalkozott. Elmenetele felett a gyűlés őszinte sajnálatának s érdemei iránt benső hálás elismerésnek adott kifejezést. *Kösch Árpádnak*, az egyet nagyérdemű s kiváló pénztárosának legfelsőbb kitüntetése a másik, kinek ő cs. és apostoli királyi Felsége, a hazai ipar, kereskedelem és közművelődés terén szerzett kiváló és bokros érdemei jutalmául, a Ferencz József-rend lovagkeresztjét adományozta. Részletesen foglalkozott ezután elnök a kitüntetettnek a hazai közművelődés- s különösen a Széchenyi kör terén szerzett általánosan ismert érdemeivel. Különösen szép volt beszédének az a része, a melyben az ily legfelsőbb kitüntetéseknek azzal a három jelentőségével foglalkozott, a melylyel ezek modern államokban bírnak, illetve a melylyel ezeknek birniok kell. Az első jelentőség az, hogy a közügy terén szerzett kiváló érdemek elismerését foglalják ezek magukban. Mint mondá: *Kösch Árpádnak* az érdemei teljes mértékben reá szolgáltak erre a kitüntetésre, a mit különösen bizonyít az az általános öröm is, a melyet ez a legfelsőbb királyi tény — a társadalom minden osztályában — kivétel nélkül szerzett. A második jelentőség az, hogy követendő példaként akarják az ilyen kitüntetések megjelölni azt az utat és irányt, a melyet a kitüntetettek magukénak vallottak. A *Kösch Árpád* által követett irány általában, de különösen Széchenyi-körünk keretében, valóban teljesen méltó arra, hogy valamennyien követendő példaként állítsuk magunk elé. A harmadik jelentőség pedig az, hogy a kitüntetetteknek buzgalmát, lelkesedését, kitartását akarja fokozni ez a tény. Ebből a szempontból jóleső örömmel ad annak a reményének kifejezést, hogy ez a kitüntetés a kitüntetettnek nemes szívét csak még bensőbb fogja hozzáfűzni a Széchenyi-kör szent céljaihoz. Majd meleg szavakkal tolmácsolván újból az igazgatóválasztmányának és a Körnek örömet és szerencsekívánatait a kitüntetettnek lelkes eljenzésével végezte beszédét. *Kösch* nagyon szép szavakkal, meghatottan köszönte meg a lelkes ovációt s biztosította a gyűlést arról, hogy az elnyert kitüntetés csak fokozni fogja buzgalmát és kitartását, hogy a Kör tiszta lobogóját minél magasabbra emelni segítsen — Ezután reá tértek a gyűlés tárgysorozatára s hálás örömmel hallgatták végig a Kör alapító-védnökének, dr. *Berzeviczy Albert* v. b. t. t.-nak, levelét, melyben a Tompa-ünnep lenedő részvételét oly szives készséggel és oly benső hálára kötelezően helyezi kilátásba. — Majd dr. *Horváth Ödön* elnök meleg szavak kíséretében mutatott reá arra az országzerte megindult lelkes mozgalomra, a mely *Kossuth Lajos* születésének 100-ik évfordulóját oly méltó ünnepeléssel megülni szándékozik s a melyhez csatlakozni: a Széchenyi-körnek is hazafias, szent kötelessége. Az ünnepelésben leendő részvételre nézve szépen szerkesztett határozati-javaslatot mutatott be, melyet a gyűlés egyértelműen, minden változtatás és hozzászólás nélkül, lelkesedéssel elfogadott. Az elfogadott s tehát határozattá emelt javaslat szövege a következő:

„Az igazgató-választmány kimondja, hogy nemzeti történetünk nagy alakjának, hazánk újkori fejlődése legkiválóbb előmozdítójának: *Kossuth Lajosnak* száz-

éves születési évfordulója alkalmából, mint magyar közművelődési egyesület, egész szívről és lélekkel részt vesz azokban a lelkes ünnepelésekben, melyeket a nemzet hálás kegyelettel eltelve rendez.

Ennek bizonyosságul:

1. megbízza az elnökséget, hogy a városunkban ez alkalommal rendezendő istenitiszteleken, ünnepélyes közgyűléseken, valamint ünnepélyeken a Széchenyi kör képviselőiben résztvegyen;

2. elhatározza, hogy a Budapest tartandó országos ünnepen, kiküldöttje (lehetőleg egy tiszteleti-tagja) útján résztvesz s e kiküldöttje által *Kossuth sírjára*, nemzeti-szalagos, díszes koszorút helyez, ezzel a felirással: «*Kossuth szeilemnek! Az Eperjesi Széchenyi-kör*», valamint, hogy erről az elhatározásról az országos ünnepély rendező-bizottságát előre értesíti;

3. elhatározza, hogy a helybeli Kollégiumban bealazott *Kossuth-émléktáblára* — ugyancsak a fenti felirással — díszes palmaágat helyez;

4. elhatározza, hogy nemzetünk története s különösen nemzetünk közművelődése e nagy alakjának — mint nemzetünk egyik legnagyobb írójának és szónokának emlékére — külön nagyszabású ünnepélyt kíván szentelni, mely célból az évenként szokásos országos jelentőségű irodalmi ünnepek sorába közelebb a *Kossuth-ünnepet* is felvenni rendeli, kimondván egy szersmind, hogy ennek alkalmát felhasználja arra is, hogy *Kossuth eperjesi tartózkodásának* adatait lehetőleg felkutattatja s a házat, mely neki lakásul szolgált, emléktáblával jelöli meg. Már ezúttal utasítja a magyar-irodalmi szakválasztmányt arra, hogy ennek a nagyszabású emlékünnepelem tervezetét — az illetékes többi szakválasztmányokkal egyetértőleg — elkészítse s gondoskodjék arról, hogy a szokásos évi pályadíjak, a jelzett ünnepély rendezésének esztendőjében, egy *Kossuthot*, mint a nemzeti közművelődés történetének nagy alakját dicsőítő ódának, egy ugyancsak az ő írói és szónoki érdemeit méltató műnek, és végül egy ugyancsak az ő eperjesi tartózkodásának adatait felölelő munkának, esetleg megbízatás alapján leendő, megíratására fordíttassanak.

Felolvasásra került a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztériumnak 1902. évi augusztus hó 7-ikén 38.892. sz. a. kelt rendelete, a melylyel népkönyvtári célokra, a felhasználás tekintetében később nyerendő utatás feltétele mellett, az eperjesi kir. adóhivatalnál 2500 koronát tett a Kör rendelkezésére, folyóvá. A gyűlés hálás örömmel vette tudomásul a nagylelkű adományt s úgy a miniszternek, mint az egyet n. é. védnökének meleg köszönő-irat küldését határozta el.

A Tompa-ünnepre nézve kimondotta a gyűlés, hogy ennek idejét 1902. október hó 8-ikára, az esti órára kívánja megállapítani, s részletesen foglalkozott annak műsorával, valamint a bealazandó emléktábla szövegének megállapításával. Nagy örömmel vette a jelentést arról, hogy *Csengey Gusztávnak* fényesen sikerült Tompa-ódája elkészült, valamint, hogy dr. *Máriássy Béla* szintén elkészítette a Tompa eperjesi tartózkodására vonatkozó adatok összeállítását felölelő munkát. — Vármegyei alispánnak ama megkeresését, melylyel a bártfai tűzkárosultak javára egy jótékonycélú hang-

Egy késsortás... édes jó barátok: Ödön, — Aranka, Isten véletem! S te esült hajj, bájos nagymamánk ott, Ki hó alatt rejtesz tavasz-világot. Emléketekben újra éledek!

Kossuth jellemrajza.

Esti tíz óra elmúlt langy tavaszi estvén. — Az utolsó pillanatok! — suttogták a turini házban, a nyitott kapuban, a lépcsőn, a folyosón és a kormányzó — tárva-nyitva álló — lakásában összeverődött csoportok. A haldokló szobájából jött a hír és ember-emberszajnak tovább adta, úgy, hogy a vidám és elegáns város megtudta egy perc alatt, úgy, hogy hullámzásában és mulatságában egyszerre megállt... Behívtak bennünket, hogy mint magyarok és a kormányzó hívei jelen lennénk a megváltás történelmi percénél és az otthon maradt híveknek hírt adnánk az utolsó lélekzetvételtől. A haldokló aggyastán fehér és rózsaszín volt, nem mint egy kórság kínozza szegény földi test, hanem mint egy görög szobor. Utolsó vívódása azonban egy fiatal gladiátoré, hangos, elkeseredett, erővel teljes, nehezen búcsúzott a földtől, a melynek hűséges fia és jótevője volt. És egyszerre csak az élve maradtok remegése hallatszott a túlszóft szobában. Elvégezte.

Mégegyszer körülnéztem, hogy azon frissen elvigyem a nagyszerű és szomorú emléket. Tekintetem a halálában is szinte úde arczról a szoba egyik női arczképére esett. A kép alatt még sýnlődő élővirág. Egy hónap

előtt még ő hozta a feleségének. A míg élt, csaknem egy félszázadon át állandóan friss virággal áldozott elmult asszonyának.

A *Kossuth Lajos* rajongásának állandósága, az ideális érzésekben való szokatlan kitartása és következetessége — a mit a száradó virág példázott — jut eszembe most, hogy a lapok — a százéves fordulóra — az olvasókkal akarják megírni a kormányzó jellemrajzát. És nagyon szeretném, ha a nagyszerű jellemhez önök is megtalálnák az egyszerű példákat, kulcsokat, hasonlókhoz, a melyek közül egyre én — véletlenül — rátaláltam — Éppen ezért — a nélkül, hogy tanító-mesterük akarnék lenni — nagy gyönyörűséggel beszélék önökkel a tárgyról, azaz a feladatról, mely egyike a legszebbeknek, hálás és — hitem szerint — nem is nehéz. Hadd mondok meg már most, hogy kezdenék munkához, ha *Kossuthról* nekem kellene írnom karakterképet, rövidre fogott esszét.

Az első doigom az lenne, hogy megtanulnám az élete történetét, a mi nem nagy munka, mivelhogy azt jórészt ifjúkorunktól fogva mindnyájan tudjuk. Mindazonáltal nagy értéke van a friss és pontos tudásnak, azért újra átlapoznám a *Kossuth* iratait — az emigrációból — a *Horváth Mihály* «*Negyven év*»-ét és történelmének idevágó kötetét. Gracza «*Függetlenségi harc*»-át és *Kossuth* életrajzát, a *Jókai*—*Bródy*—*Rákosi* képes «*Negyvennyolc*»-át és néhány könyvet, a mely e korszakkal, de nem a kormányzóra való főfigyelemmel foglalkozik. Pár nap munkája az egész és ezalatt bensőnkben kell, hogy elkészüljön az igazi munka, kell, hogy lássuk az alakot a maga szobrási egyszerűségé-

ben, minden vonalát tisztán és egymással való szerves és szigorú összefüggésben. Ennek a látásnak a tisztaságától és erőteljességétől függ aztán, hogy jellemrajzunk jó és találó legyen. Természetesen függ attól is, hogy a mit láttunk, megtudtunk, a mit gondolunk, olyan formában tudjuk visszaadni, hogy azt más is láthassa és megfoghassa. Ez aztán az úgynevezett író-művészet, a mely nincs mindenkinek megadva. De bizonyos mértékig mindenki megszerezheti azzal, ha rendkívül egyszerűen írja le gondolatait, kevés szóval, nem cifrázva, szigorúan csak a tényeket és igazságokat. Nem szabad a más hangját fölvenni, hanem úgy, oly közvetlenül írni, mint egy rendes levelet. Vagy úgy, a hogy beszélünk, ha ugyan egyszerűen, friss és kevés szóval, nem tarjagosan beszélünk. Jaj az olyan írásnak, a mely szónoklati figurákkal, úgynevezett hyperbolákkal — nagyításokkal — vad hasonlatokkal, henye díszítésekkel van tele. Főképpen jaj egy olyan jellemrajz-írásnak, a melyent önköztől várnak e lapok.

Azt ne higye az olvasó, hogy én most látásra és írásra akarom tanítani. Csak arról példálózdom, hogy az adott helyzetben én mit csinálnék. Miután magamban már megtudtam — és meg is éreztem — *Kossuth* egész lényét, életfolyásának külső s belső történetét, szépen hozzálatnék a fölméréshez és mint a hogy a perekben szokás, kérdőpontokat tennék fel ilyenformán: milyen szerepe s jelentősége van hősünknek a nagy — szegény, de dicsőséges — emberi fajta történetében? Jót jelent-e, rosszat jelent-e, előrehaladást, avagy visszamenést? A hősök ama rendjéhez tartozik-e, a kik a földet a vállakon — és előre — forgatják? Mit jelent

verseny művész bász, n tessék sultak, az elnö a m. k működ szakvá munkb állására titkári alapsz a Kö vármeg zetnél nyilvár ki, azz csatlak követk terhel fel, s a

P zatát t günk pályáz A pály Az kezdő p To Feltéte 1. felolva 2. 3. irodalt 4. leirva, kével 5. 15-iké 6. a pály 7. kör tu

* négy e királyi tanak gédia végbe hozott ezen a sziveit

a tört Mi le az er okvet nek v Volt- Milye Volt- maga menn jelent bele z E lemm kodni taláta kedvé csak zol — mi je sonló karak erősz Szaba tette, a me értéke ezután K a nél

ő, mint magyar és lélekkel résztvevőket a nemzet

a városunkban életében, ünnepeken a Széchenyi

n tartandó országgyűlési tagja) Kossuth sírjára, ezzel a felkerjeszi Széchenyi-örösről az országgyűlést értesíti;

ollégiumban bejegyzések a fenti

örténete s külön nagy alakjának

őjének és szónokait ünnepélyt ki-

szokásos országgyűlésre a közelébe kimondván egy-

asználja arra is, ak adatait lehet-

ki lakásul szolgáló utasítja a

ra, hogy ennek ezetét — az illetéktől — elkészítesse a pályaműnek, és végül

adásának adatait alapján leendő,

közoktatásügyi osztály szept. 7-ikén

el népkönyvtári osztály szept. 7-ikén

ésőbb nyelvtan- és adóhivatalnál

ésére, folyóvá. A nagylelkű

az egyet n. é. t határozta el.

otta a gyűlési-alkará, az esti foglalkozott

ndó emléktábla ömmel vette a

nyesenes sikegy dr. Marássy

esi tartózkodá-elölélő munkát.

ésését, melylyel onyczélú hang-

al való szerves társnak a tisztá-

hogy jellemesen függ attól

mit gondolunk, gy azt más is

gynevezett író-megadva. De zheti azzal, ha

kevés szóval, t és igazságo-

ni, hanem úgy, let. Vagy úgy,

friss és kevés olyan írásnak,

tt hyperbolák-al, henyé díszí-

yan jellemrajz-pok.

versenynek a rendezését kéri, áttették a zene- és képzőművészeti szakválasztmányhoz azzal, hogy ez a nagyszabású, nyilvános hangverseny majd az évad elején rendeztesse meg, és pedig felerészben a vármegyei tűzkárosltak, felerészben pedig a Széchenyi-kör javára, s hogy az elnökség igyekezzék erre lehetőleg Beck Vilmosnak, a m. kir. operaház baritonistájának és nejeinek a közreműködését biztosítani. — A zene- és képzőművészeti szakválasztmány jegyzőjének: Kis Sándornak, városunkból való eltávozását sajnálattal vevén tudomásul, állására dr. Ferbstein Károlyt helyettesítették. — A titkári teendőknél, helyettesként leendő ellátására, az alapszabályok értelmében is dr. Wallentiniy Samut, a Kör érdemes jegyzőjét, kérték fel. — Az Ungvármegyei Közművelődési Egyesület alapszabálytervezetnek átvizsgálásával s erre vonatkozó véleménynyilvánítással egy szűkebbkörű bizottságot küldötték ki, azzal, hogy a Kör az új egyesülethez csak akkor csatlakozhatik, ha ebből sem önállóságára semmi káros következtetés nem háramlik, valamint ha ez anyagi megterheléssel nem jár. — Végül több új tagot vettek fel, s a gyűlés az elnök élénk életteléssel ért véget.

Pályázat. A Széchenyi-kör Tompa-pályázatát helyénvalónak tartjuk ismételtén olvasóközönségünk emlékeztetébe idézni, annál is inkább, mert a pályázati határidő ezévi szeptember hó 15-ikén lejár. A pályázati hirdetmény a következő:

Az Eperjesi Széchenyi-kör a folyó évre a következő pályázatot hirdeti ki:

Tompa költészetének méltatása. Jutalma 100 kor. Feltételei:

1. A pályaműnek a Kör Tompa-ünnepélyén való felolvasásra kell alkalmasnak lennie.
2. A pályázator: résztvehetnek a Kör tagjai.
3. Pályadíjjal csak alak és tartalom tekintetében irodalmi színvonalon álló mű tüntethető ki.
4. A pályázat titkos; a pályaművek idegen kézzel leírva, lapszámozva, a pályázó nevét rejtő jellegű levélkével látandók el.
5. A pályaművek a Kör titkárához 1902 szept. 15-ikéig nyújtandók be.
6. A mely pályamű a feltételeknek nem felel meg, a pályázaton részt nem vehet.
7. A pályanyertes vagy megdicséret mű a Széchenyi-kör tulajdona.

H I R E K.

* **Szomorú évforduló.** Szeptember 10-ikén lesz négy esztendeje, hogy Magyarországnak legszeretettebb királynéját, *Erzsébet* királynét, egy fanatikus anarchista tőrre halálra szúrta Genfben. A legsötétebb tragédia a világ legragyogóbb szépségű pontján ment végbe s megrendítette a félvilágot s mélyes gyászhozott nemzetünkre. Kegyeletes imánk szálljon hozzá ezen az évfordulón is; drága emléke pedig éljen örökké sziveinkben!

* **Miniszteri köszönet.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. *Berzeviczy Albert* v. b. t. tanácsosnak, a berzeviczei állami iskola gondnokság elnökének —

a történetében ama nemzetnek, melynek fiául született? Mi lett és hogyan lett azzá, a mivé? Melyek voltak az erendő képességei, veleszületett tehetségei, amaz okvetetlen erők, a melyek benne érvényesültek? Milyenek voltak életének körülményei, hogyan befolyásolták? Volt-e e körülmények közt kiváló és melyik volt az? Milyen volt a természete? Milyen volt a műveltsége? Volt-e és mi volt a filozófiája? Volt-e életének saját maga által készített programja és annak pontjait mennyiben változtatta testté? Mi marad utána, mit jelent, miután nincs és mely világgosszaggal sugárzik bele a jövőbe?

Ezekre meg kell felelnünk tényekkel és történelemmel, úgy, hogy minden szónak urát adjuk. Fontoskodni nem kell azért és ha valaki kikereste — és megtalálta — benne a legjellemzőbb vonásokat és ezek kedvéért másokat, a melyek előtte kevésbé fontosak, csak éreztet, elnagyol, vagy éppenséggel nem is rajzol — még nincs baj. Arra sincs szükség, hogy a mi jellemünket szorgos gonddal összemérjük más hasonló jellemekkel. Az ilyen összehasonlításokkal való karakter-rajzolás népszerű ugyan, de önkénytelenül is erőszakossá és sokszor igaztalaná tesz bennünket. Szabadon és bátran kell dolgozni: ez és ez volt, ezeket tette, ezért tette, ez jó volt, ez rossz volt, ilyen a génius, a mely vezérli, ez a munkája megmarad, vagy elvész, értéke gyarapszik, nem nő, elmul, vagy csak még ezután fejlődik ki teljes erejében...

Kossuthról lehet egyenesen és igazságosan írni, a nélkül, hogy félünk kellene attól, hogy megsértődik

ki a berzeviczei állami elemi iskolával kapcsolatos gazdasági ismételőiskola céljaira 411 négyesből kiterjedésű értékes belsőséget ajándékozott — a népoktatás érdekében tanúsított ezen nagylelkű, hazafias áldozatkészségeért őszinte elismerését és köszönetét nyilvánította.

* **Elismerés az eperjesi állami tanítónőképző-intézetnek.** A vallás- és közoktatásügyi minisztérium Sárosvármegye kir. tanfelügyelőségéhez a következő hivatalos leiratot küldte: «Vonatkozással mult évi okt. 15-ikén 2200. sz. fölterjesztésére, további eljárás végett értesitem a kir. tanfelügyelőséget, hogy az eperjesi áll. tanítónőképző-intézet — visszazárt 1900—1901. évi igazg. zárójelentését a nevezett képző-intézet *busgó és sikeres munkásságának elismerése mellett* jóváhagyólag tudomásul vettem».

* **Elöléptetés.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter *Feketéné Hofbauer Izabella* eperjesi állami tanítónőképző-intézeti rendes tanítónőt a X-ik fizetési-osztály 2-ik fokozatába léptette elő.

* **Jutalmazott tanítónő.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter *Schönvitzky Gyuláné* szül. Cservenka Stefánia bártfai áll. elemi iskolai tanítónő részére — a magyar nyelv sikeres oktatása és terjesztése körül tanúsított kitünő szorgalma elismeréséül — 100 korona jutalomdíjat engedélyezett.

* **Tanügyi kinevezések; áthelyezések.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Dúzs Erzsébetet áll. el. tanítónőképző-intézeti segédtanítónővé a XI fizetési osztály 3-ik fokozatába nevezte ki, és szolgálatra ideiglenesen az eperjesi áll. tanítónőképző-intézetbe rendelte. Ferenczy Géza a singléri áll. elemi iskolához tanítóul, Jakubek Ludmilla a kapii, és Péter Irén a péchújfalvi áll. elemi iskolához tanítónőül nevezetett ki. — Horváth Károly és neje szül. Rolczek Anna kúnosvágási állami elemi iskolai tanító, illetőleg tanítónő a palocsai állami elemi iskolához, Moncsék István és neje szül. Herbek Adél palocsai áll. elemi iskolai tanító, illetőleg tanítónő a kevermési állami elemi iskolához, és Brosch Irma péchújfalvi áll. elemi iskolai tanítónő az egyedutai áll. elemi iskolához helyeztetek át. — Horváth Károly a palocsai állami elemi iskolánál évi 100 kor. tiszteletdíj mellett az igazgató-tanítói teendőkkéll bízott meg. — Az eperjesi gör. kath. püspök Krajnyák Miklóst Csarnóra, Andraskó Pált Hradiskóra Sproch Ferenczet Lagnóra, Jurics Györgyöt Körösfőre, Demjanovich Gyulát Alsó-Tvaroszczra és Durányi Viktort Gyöngyösre rendes kántortanítóul nevezte ki. — A hosszúréti és a bogdányi róm. kath. népisiskolához Schmidt István és Rabenseifer Emilia választott meg rendes tanítóul, illetőleg tanítónőül.

* **Aranymise.** Szép és lélekemelő ünnepély folyt le augusztus 31-ikén az eperjesi egyházmegyéhez tartozó Sajó-Pálfa gör. kath. hitközségben. Ezen a napon — 50 éves áldozópapságának évfordulója alkalmából — mutatta be a Mindenhatónak aranymiséjét *Rusznó János* ottani gör. kath. lelkész és szentszéki ülnök. Az ünnepély minden részletének lefolyása valóban impozáns volt és a 80 éves lelkipásztort nem remélt módon hatotta meg. Leleképásztort működését a zempléni megyei Stefanócz községben kezdte meg és hosszabb ideig ott is időzött; Sajó-Pálfa 35 éve működik.

a nemzeti kegyelet. Nem ama bálványok közül való, a kiket a magyarság a maga privát használatára, hiúságból, véletlenségből, vagy mondva csinált. Napoleoni alak a szó jó értelmében. A kezdés, a szervezés és a hódítás legfőbb energiája — rendkívüli ritkaság — együtt van meg benne. Tehetsége: kemény és ragyogó, mint az aranybronz. A szive azonban lágy és jó, a mi — bármily különös ez — ritka azokban, a kik milliókat jóra vezetnek. Azonban nehogy rajongásba essünk miatta, a mikor ítélnünk kell fölőtte. Ő sem volt Isten, csak — félisten. Egyike azoknak, a kiktől Carlyle «Hősök» könyvében azt mondja: «Az emberek vezérei ők, a nagyok, alakítói, mintázói és teremtoi».

Mily gyönyörűség velők foglalkozni! Rendkívül szerencsésnek és okosnak tartom e lapoknak azt a gondolatát, hogy olvasóit e tárgygal — és abban is legszebb és legidősebb — feladattal, Kossuth jellemrajzával foglalkoztatja. Sajnálom, hogy mintának magyar író, az egy Péterffy Jenőn kívül senkit nem ajánlhatok. Az essay kései hajtása virágzó irodalmaknak. De magyarra le vannak fordítva a legszebb ilyen nemű dolgozatok és önök nemcsak élvezettel, de haszonnal olvashatják Macaulay «Baçon»-ját, «Milton»-ját, «Machiavelli»-t, «Byron»-t, «Pitt»-et és a többi örökbecsű essayt. A másik nagy angolhoz, Carlylehez is könnyen hozzáférnek. A két francia, St. Berox és Taine is kezük ügyében van. Szerencsés pillanatot, boldog elmélyedést kívánok a *Magyar Hírlap* író-olvasóinak, munkájukban kísérje önköket becsületes irigységem mellett, fölízgatott, de reményteljes teljes kíváncsiságom. *Bródy Sándor.*

mint a gör. kath. hívek lelkésze. Ezen hosszú idő alatt úgy főpásztorának elismerését, mint pedig nagyszámú híveinek meglegedését érdemelte ki. Erdemeinek elismeréséül a megyés-püspök részéről szentszéki ülnökséggel, hívei részéről pedig mindenkor a legnagyobb szeretet-, tisztelet- és ragaszkodással lett kitüntetve. Hogy mennyire rajongnak érte hívei, azt legjobban bizonyította be az ünnepélyes alkalom! Valamennyien ünnepelőbe öltözködve, kora reggeltől áhíttal várták a pillanatot, hogy ősz lelkipásztoruk aranymiséjén résztvehesenek és áldását kapják. A község e napra egy nagy búcsújáróhely képét öltötte magára, miután hívein kívül a szomszéd községek mindkét szertartású kath. hívei zászlók alatt, körmenetben jelentek meg; a résztvevő hívek száma meghaladta a 2000-et. — Az ünnepély 9¹/₂ órákor vette kezdetét és pedig azzal, hogy a borsodi kerület papsága, élén az esperessel, emlékezett meg a jubiláns érdemeiről; szeretete jeléül és a nagy nap emlékéül egy csinos kidolgozású feszülettel kedveskedett. A jubiláns a kerület papságának ezen ragaszkodásáért könyezve mondott köszönetet; kezébe véve az ajándékozott feszületet, teljes papi díszben, paptársai és az ünneplő hívek körmenetében a papi-lakból elindult a templomba, hogy szentmiseáldoztatát a Mindenhatónak bemutatassa. A templom bejáratához közel ez alkalomból rögtönzött diadalkapúnál a jubilánst szép beszéd kíséretében üdvözölték hívei, kérve, hogy e nap emlékéül fogadja el szeretetük zálogát: egy csinos kivitelű ezüst-kelyhet, és mai aranymiséjénél használja azt. A szertartás eltartott egész délutáni 1¹/₂ óráig. A jubilánst számosan üdvözölték; így szép levél kíséretében emlékezett meg dr. Vályi János eperjesi gör. kath. megyés-püspök, Borsodvármegye alispánja, a miskolci gör. kath. hitközség. A család és a rokonság jelenleg élő tagjainak szép kivitelű, keretbe foglalt csoportfényképével lepte meg legidősebb tagját. A szertartások végeztével a jubiláns házában 80 terítékű gazdag ebédet adott, megjelent oltártestvérei, rokonai, barátai és tisztelői részére. A rokonságot képviselte a Rusznó-család teljes számmal, a Szmoligovics- és Dzubay-családok. *Egy jelenvölt.*

* **Nekrológ.** Vettük és mély részvétellel közöljük a következő szomorú-jelentést: «Cserneki és tarkeői Dessewffy Árpád és neje szenterzsébeti Forster Zsófia, valamint ezek fia Árpád, özv. trocsányi Tivadar Miklósné szül. Dessewffy Gizella és leánya Márta, Sándi Jánosné szül. Dessewffy Etelka és férje Sándi János, mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk felejthetlen, forrón szeretett anyánk, nagyanyánk és anyósunk: özv. *cserneki és tarkeői Dessewffy Imréné* szül. *lándszéri és hosszúmezei Oláh Ludmilla* életét 73-ik évében rövid szenvedés után f. évi szeptember 1-jén este 8³/₄ órákor történt gyászos kimúltat. A boldogultnak hült tetemeit szept. 3-ikán délután 3¹/₄ órákor fogjuk a Nussdorferstrasse 62. sz. házból az ág. hitv. evang. egyház szertartásai szerint az evangélikus egyházban (XVIII., Martinsstrasse) beszenteltetni és a matzleinsdorfi ev. temetőbe örök nyugalomra kísérni. Bécsben, 1902 szeptember 1-jén. Annyi áldás szálljon drága poraira, mint a mennyi jót és nemeset tett egész életében!»

* **Halálozás.** Vettük és közöljük az alábbi gyászjelentést: «Alulírottak a maguk, valamint számos rokonai és barátai nevében fájdalomtelt szívvel jelentik *Janovich Emil* nyug. várm. állatorvos és városi állatorvos, élete 70-ik évében f. évi szeptember 5-ikén d. e. 11 órákor, rövid szenvedés s a halotti szentségek ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei f. évi szeptember 7-ikén d. u. 4 órákor fognak a Vásártér 21. számú saját házából a gör. kath. egyház szertartásai szerint a helybeli sírkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent-miseáldozat pedig f. évi szeptember 8-ikán d. e. 9 órákor fog a helybeli gör. kath. székesegyházban az egek Urának bemutatni Eperjesen, 1902. évi szeptember 5-ikén. Áldás és béke lengjen drága porai felett! Janovich Gyula és családja, Janovich Emil és családja, Janovich Miklós és családja, Janovich Ilona és családja, Janovich Paula, Janovich Gusztáv gyermekei, Gojdzits Illés és családja, Gojdzits Paula és családja, Gojdzits Vilma és családja, Gojdzits Hermin és családja, Gojdzits István és családja, mint rokonok.»

* **Eperjes város és a Kossuth-ünnep.** Falragaszok hirdetik Eperjes szab. kir. város augusztus hó 28-ikán tartott képviselőtestületi közgyűlésének Kossuth Lajos születése századik évforduló-napjának, vagyis szeptember 19-ikének megünneplése tárgyában hozott határozatát. A nemzetiszínű keretbe foglalt felhívás, valamint a szeptember 19-iki rendkívüli díszközgyűlésre szóló meghívó a következőkben szól: «6219—1902. sz. Tisztelt Polgártársak! Folyó évi szeptember hó 19-ikén köszönt be évszázados fordulóját azon — hazánk történetében örökemlékeztű — nagy napnak, melyen az isteni Gondviselés mérhetetlen kegyelméből a hazának meg-

adatott *Kossuth Lajos*. Ezen — a nemzeti újjászületés körül elévülhetetlen érdemeket szerzett nagy férfi születésének százados évfordulója méltó megünneplése érdekében városunk képviselőtestülete folyó évi augusztus hó 28-ikán tartott közgyűlésében elhatározta, hogy:

1. Kossuth Lajos képét a város tanácskozó-terme részére — ennek méltó díszül — olajban megfesteti;
2. megkeresi az összes helyi lelkészi hivatalokat, hogy folyó évi szeptember hó 19-ikén Kossuth emlékének ünneplésében templomaikban hálaadó isteniszteletet tartani sziveskedjenek;
3. ugyane napon délelőtt 10 órakor a városháza tanácskozó-teremben rendkívüli díszközgyűlést tart s az ez alkalommal a közönség érzelmei s lelkesedésének — egymásnak e tekintetben nagyobb tökéletesítésül, de az utódok hasznos tanúságául is szolgáló — ünnepélyes kifejezésre-juttatására egységes bizalommal és tisztelettel *Kubinyi Albert* képviselőtestületi tagot kéri fel, mint a nagyidők egyik közvetlen tanúját s résztvevő vitéz — harcosát, mint Kossuth Lajosnak, szabadságharcunk e vezérlő nagy szellemének közvetlen legjobb ismerőjét;
4. a jelzett napon a város zászlódszobába való öltözése iránti intézkedéseket megtéteti; végül 5. ezen határozatot városunk lakosságával megfelelő módon közölteti. Polgártársak! Ezen — folyó évi szeptember hó 19-ikén megtartandó — emlékünneplés fényét emelni mindnyájunk hazafüli kötelessége. Díszítsuk fel házainkat! Lobogjon szabad hazánk és nemzetünk háromszínű zászlaja, hirdető mindenkinél Kossuth Lajossal ért nemzeti dicsőségünket Öltön ünnepi zászlódszobát ezen ősi szabad királyi városunk Kossuth Lajosnak — a letűnt század nemzeti nagya e legnagyobbikának — örök és hálatelt emlékeztetére. Éljen a Haza! Éljen a Király! Eperjesen, a városi tanácsnak 1902. évi szeptember hó 1-jén tartott üléséből *Kraysell Aladár*, h. polgármester. *Magyar Főszef, főjegyző.* — «1615—1902. kig. sz. Meghívás. Városunk képviselőtestületi közgyűlése f. é. augusztus hó 28-ikán 5693. szám alatt lelkesedéssel hozott határozatával kimondotta, hogy folyó évi szeptember hó 19-ikét, mint *Kossuth Lajos* nagy hazánk fia születésének 100-ik évfordulóját, egyebekben kívül rendkívüli díszközgyűléssel kívánja megünnepleni. Van szerencsém ennelfogva a városi képviselőtestület mélyen tisztelt tagjait a folyó évi szeptember hó 19-ikén délelőtti 10 órakor a városháza tanácstermében tartandó ezen rendkívüli díszközgyűlésre ezennel ünnepélyesen meghívni. Eperjes, 1902. szeptember hó 1. *Kraysell Aladár*, Eperjes szab. kir. város h. polgármestere.»

* **Kossuth-ünnep Kiszzebenben.** Kiszzeben város július 26-iki közgyűléséből kiküldött ünneprendezőbizottság a következő falragaszt bocsátotta ki: «Polgártársak! Az igaz honfi-kebelben kiolthatlan mécsként lobog a nemzet nagyjai iránti kegyelet. Szeptember hó 19-ikén van 100 éves évfordulója nemzetünk legnagyobb fia: *Kossuth Lajos* születésének. Az egész magyar Nemzet egy szívvel, egy lélekkel ünnepli e nagy napot. Hű Szeben polgárai: legyetek méltók városunk szép jelzőjéhez! Avassátok fel Ti is nemzeti ünneppé e napot! Lobogózzatok fel házaikatok! Tegyétek félre e napon a munkát! Világítsátok ki ez este ablakaitokat! Jelenjete meg valamennyien az e napon rendezendő ünnepéseken, melyeknek sorozata a következő: 1. délelőtt 10 órakor ünnepi istenisztelet az evangélikus templomban; ezt követőleg 2. városi díszközgyűlés. 3. Este 6 órakor kaszinói díszközgyűlés. Ugyanez alkalommal Kossuth Lajos képének a honleányok általi megkoszorúzása; 4. este 6 1/2 órakor a Kaszinó helyiségétől megindul a fátylászómenet s megállapodik a városháza előtt. 5. Közvácsora a tornateremben s ez alkalommal a Kossuth-billikomnak a kitűzött célra való felavatása. 6. Közvácsora után tánc a tornateremben. Fel tehát Hű Szeben polgárai! Ünnepléjétek méltóan Kossuth Lajosnak, halhatatlan emlékü díszpolgárok emlékét! Éljen a Haza! Éljen a Király!»

* **Közgyűlés.** A Sárosmegyei Ált. Népnevelőegyesület ezévi közgyűlése az elnökség saját hatáskörében történt megállapodása szerint folyó évi október hó 7-ikén lesz. A választmány a közgyűlést közvetlenül megelőzőleg fog gyűlést tartani.

* **Telefon-előmunkálatok.** A m. kir. kereskedelemügyi minisztérium képviseletében kiküldött posta- és távirda-szaktérfiak szept. 4-ikén — az itteni hatóságok és érdekelt testületek részvételével — az Eperjesen létesítendő telefonhálózat közigazgatási bejárását ejtették meg, s kiszemelve azokat az épületeket, a melyeken a telefonvezeték állványai elhelyezendők lennének, d. u. 3 órakor a városháza tanácstermében az érdekelt háztulajdonosokkal tárgyaltak. A milyen jóakaratot tapasztalunk a minisztérium és a posta- és távirdaigazgatóság részéről, éppen olyan nembánomság, sőt néhány háztulajdonos részéről valóságos ellenszenv mutatkozik a csupán Eperjes városnak hasznára szolgáló telefonhálózat felállításával szemben. Azt pedig

határozottan kifogásoljuk, hogy a közérdeket képviselni hivatott városi előjáróság — nem tudni mi okból — a legkevésbé sem melegszi a telefon iránt, a mennyiben nem tartotta szükségesnek, hogy a fentjelzett értekezleten tapintatosan bár, de célirányos erélyvel élére álljon a tárgyalásoknak s meggyőzni iparkodjék a háztulajdonosokat arról, hogy kárak vagy kellemetlenségük a hálózat állványainak felállításával nem lehet, mert minden esetleges kárért szavatosságot vállal az állam. Polgármesterünk távolléte nem menti ezt, mert van neki törvényszerinti helyettese. Ismételten hangsúlyozzuk, hogy a létesítendő telefonhálózat csakis előnyünkre fog szolgálni. Ha haladni akarunk a korral, akkor városunk fejlődése s így jövője ellen vétünk minden akadékoskodásunkkal s közönyünkkel. Hagyjunk már fel egyszer azzal a régi jellemző gondolkozással, mely annak idején, mikor a vasutat akarták építeni, erélyesen hangoztatta: «Minek nekünk vasút, van nekünk delizáncz».

* **Magánvizsga.** Aug. 27-ikén Bártfa-gyógyfürdőben az ottani magántanulóknak évről-évről volt. A vizsgálaton megjelent *Bárdossy Jenő* dr., vármegyei főispánja is és szépszámu hölgyközönség. A vizsga végeztével Cséri János dr. szép beszédet intézett a főispánhoz, melyben köszönetét fejezte ki a fürdőigazgatóság és a szülők nevében szives megjelenéséért és kérte őt, hogy a fürdői áll. elemi iskola létesítésében támogassa őket. A főispán válaszában kifejezte, hogy örömmel jött a vizsgára, mivel látja, hogy a magyar beszéd itt igen szép haladásnak indult s megígérte, hogy a fürdőben áll. elemi iskola felállítását fogja támogatni. Valóban kívánatos volna, hogy Bártfa-gyógyfürdőben, hol jelenleg 34 tanköteles gyermek van, a magyarosodás érdekében áll. elemi iskola szerveztessék.

* **Válasz.** Szlabey Mátyás bártfai ev. lelkész úr az *Eperjesi Lapok* f. é. 33-ik számában — mely távollétem miatt csak most jutott kezemhez — kérdést intézett hozzám, hogy honnan tudom, hogy a felsővolyai és lukaviczai ev. iskolák nem felelnek meg a törvény követelményeinek, holott ezen iskolákat még nem láttam? Tudom ezt úgy említett lelkész úr, mint a járási főszolgabíró hivatal által rendelkezésemre bocsátott hivatalos adatokból, de személyes — bár nem helyszíni — tapasztalataimból is, melyek szerint Felsővolyán az 1900/901. tanév végéig, Lukaviczán pedig még folyó évi február 5-ikén is Marinko János és Vanta János személyében minden tanítói előképzettséget nélkülöző, legjobb esetben falusi népiskolát látogatott, a magyar nyelvet egyáltalában nem értő és beszélő közönséges parasztszemélyek bitorolták az évek során át — Marinko 35 évig — a tanítói címet és állást, kik közül utóbb említett — kétségtelenül közvetlen iskolai hatóságának védszárnyai alatt — az országos tanítói nyugdíjintézetbe is felvételvé, évi 500 kor. nyugdíjat nyert. Mindenekelőtt ezen, visszás rendelkezésemre állott adatok alapján, melyek a helyszínen való megjelenésemet fölsőlegessé tették, kifogásoltam említett iskolákat, mely eljárásom — tudtommal — legalább azt eredményezte, hogy úgy Felsővolyán, mint Lukaviczán, ha nem is okleveles és hivatásos tanítónők, de legalább magyarul beszélő nők alkalmaztattak tanítónőül. Eperjesen, 1902. évi szeptember hó 5-ikén *Matavovszky Béla*, kir. tanfelügyelő.

* **Sárosvármegyei család levéltáiról.** Egynehány családi levéltárnak részletesebb leírását találjuk a Történeti Társulatnak 1883-ban Eperjesen tartott közgyűlése közzétett jegyzőkönyvében a *Századokban*. Főleg a Deseffy-család margonyai, a Bánó-család osztropataikai és az Eperjes városi és sárosvármegyei levéltárakban igen gazdag. A minap egy szakember vizsgálta meg Lemesen *Tahy Boldizsar* jegyzőnél a Tahy-család levéltárát, a melynek szorosban e családra vonatkozó része immár Budapesten van elhelyezve. E levéltár felette gazdag XVII. és XVIII. századbeli magyar és latin okmányokban, a melyek nagyrésze a Podhorányi-családra vonatkoznak. Ez okmányokból kétségtelenül kiténik, hogy pl. Nagysáros teljesen magyar község volt a Rákóczyak idején *Tahy Boldizsar* levéltára egy eredeti Rákóczy-okmányt is őriz.

* **Táncz-tanfolyam.** A városunkban oly előnyösen ismert *Dite V.* táncz-s illemiskolája e hó 8., 9. és 10-ikén nyílik meg, illetve ezeken a napokon eszközölhetők a beiratások szivességből *Thror Gyula* úr üzletében, valamint a tánczmeister Fő-utca 8. szám alatti lakásán. A tánczkedvelő ifjúságnak nagy örömet fognak okozni a tavaly is bemutatottak mellett a legújabb, e nemből művészi tánczjodonságok is, a melyek arról fognak tanúskodni, hogy a mester a korral halad; miért is őt és jőnevű táncziskoláját csak a legteljesebb jóindulattal ajánlhatjuk a t. szülőknek és mindkét nembeli ifjúságunknak.

* **Eb-zárlat.** Miután Eperjes város területén ismét egy, a veszettségre felette gyanús eb kóborolt és két

egyént meg is mart, folyó évi augusztus hó 29-ikétől kezdődőleg újabb 40 napi ebzárlatot rendeltek el. A zárlat idején a kutyák otthon megkötve tartandók, vagy pedig biztos szájkosárral ellátva pórázon vezetendők; az ezen rendelkezés ellen vétők az 1888. évi VII. t. cikk 154. §-a alapján 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújthatók, a szabadon járó kutyát pedig kiírtják.

* **A műemlékek országos bizottsága** legutóbbi ülésén *Forster Gyula* elnöklésével a hazai műemlékek fentartásáról tanácskozott. A bártfai városháza oly rossz állapotban van, hogy helyreállítása sürgős. A bizottság teljesítendőnek találta a város kérelmét, hogy a városházát múzeummá alakítsák át és a költségek felerészét kész átvállalni, míg a költségek másik felét a múzeumok és könyvtárak főfelügyelőse adná. Az eperjesi plébánia-templom tornyának helyreállítását a jövő esztendőre fejezik csak be.

* **Ünnepély egy cseppkőbarlangban.** A szepesbélai híres cseppkőbarlang látogatóinak száma aug. 14-ikén érte el a 25,000-et a barlang fölfedezése, vagyis 1882. óta. Ezt az eseményt azzal tette emlékeztetéssé a barlangigeti fűrdőigazgatóság, hogy a villatulajdonosokat és a fűrdővendégeket meghívta a barlang díjtalan látogatására. A meghívásra mintegy 60 személy ment ki a barlangba víg zeneszó mellett. A barlang egyik legszebb pontján, az úgynevezett díszteremben megállott a menet, a közönség a cigányzene mellett elénekelt a Himnuszot, utána pedig Nosz Gusztáv tanár lelkes beszédet mondott, a melyben kegyeletesen megemlékezett a barlang fölfedezéséről, Husz Gyuláról, Britz Jánosról, Verbovszky Imréről, Kaltstein Ágostonról és különösen Weber Samu szepesbélai ág. ev. esperesről, a kik csodával határos munkát végeztek, míg a barlangot felkutaták és járhatóvá tették. A lendületes beszéd után a társaság folytatta a természeti szépségekben bővelkedő barlang megtekintését.

* **Csendőrség az ország határszélén.** Tudvalevőleg a kivándorlók nagyobbára Oderberg felől jutnak Amerikába, ezen az állomáson tehát szükségesebb az ellenőrzés, mint másutt. A kassai csendőrpáncsnoksnágnál jelenleg 120 csendőr nyer kiképzést ez irányban.

Selyem-blouse

2 forint 35 krajczár

és magasabb áron — 4 méter — valamint «Henneberg-selyem» fekete, fehér és más színekben 60 krajczártól 14 frt 65 krig méterje. — Mindenkinél bérmentve és vámentesen házhoz szállítva. Minták postafordultával. Svájcba kettős levélpórtó.

Henneberg G., selyemgyáros (cs. és kir. udvari-szállító) Zürich.

* **Tűz Soóányán.** Szept. 1-jén d. u. 6 órakor Soóányán a kincstári istálló épülete egy melléképületével leégett. Valamint bennégett a kincstári tűzoltó-felszerelés, a mi még inkább növelte a veszedelem nagyságát. A tűz oka ismeretlen. Mint tudósítónk írja, a soóvári tűzoltóság, az önálló parancsnokság hiányában sehogyan sem tudott feladatának megfelelni. Rendszeres vezetésről szó sem lehetett addig, a míg báró *Wardener Artúr* m. kir. számellenőr és *Merényi Gyula* m. kir. erdőmester oda nem érkeztek, a kik látva a már künnevő s kincstári munkásokból álló tűzoltóság parancsnokainak tehetetlenségét, erélyes fellépésükkel kezükbe vették a vezetést és megmentették a közvetlen szomszédságban álló temérek vagyont magában rejtő nagy sóraktárt, a szintén többször kigyuladt templomot s több kincstári épületet.

* **Városi képviselőtestületi közgyűlés Bártfán.** Bártfa város képviselőtestülete aug. 28-ikán tartotta meg rendes évnegyedi közgyűlését, melyen a polgármester napirend előtt bejelentette, hogy a kamatnélküli kölcsön kiosztása folyamatban van és a segélyek kiosztását az arra kiküldött bizottság még be nem végezte. Az állami óvoda felépítését a kormány fogja eszközölni, hogy a tűzvész által sújtott városi lakosságon némileg így is segítsen. Az 1903. évi költségelirányzat a pénzügyi bizottság által átdolgozott alakban fogadtatott el. 19% pótdátot fog fizetni az adózó polgárság. Örvendetes esemény az, akkor, midőn 66—70%-ról beszélt a tanács javaslata. A városi rendőrség két személylyel szaporítottatott. A tervezett gőzfűrdőnek a városi építész által kidolgozott terve egy háromtagú bizottságnak adatott ki tanulmányozás és javaslattétel céljából. A polgári aggópolda költségvetését és a közmunkáról szóló előirányzatot tudomásul vette a közgyűlés. Tudomásul vette továbbá a bérleti árverésekről szóló tanácsi jelentést. Az idők jele, hogy a földbirtok ára napról-napra nagyobbodik, de a bérlet összege napról-napra fogy. A munkaerő hiányának világos jele. A fürdői részvénytársaság mérlegét és jelentését teljes felszerelés céljából visszaküldte a közgyűlés. Csiz Ferencz bártfai kovács a városi polgárok sorába beiktatott. A jegyzői állomás betöltése pályázat útján fog meg-

történet
hogyan
a piaca
az egy
* F
Friedr
mint
tartó
az azt
s az
maga
odasie
sérül
kir.
mely
súlyos

* A
Hohe
egyest
Keresz
tokát
nyitott
küldör
tagság
vezetés
fogadt
beszéd
az egy
sággal
egyest
méltán
mint t
külföld
élvezte
Majd
lező m
a Mag
pohará

* C
Ferenc
— tar
ízénél
mulja.

* F
kir. ka
zabszűl
egy év
f. é. sz
szerint
a m. ki
biztos
szállít
latok
jézők
feltétel
3. zász
bármik
a m.
segédh
esetleg

* N
Manó
pálma
növény
sokold
hygien
ételész

* E
lenség
jóváha
jelent
énekha
műkia
méltán
a legs
eddig
tek csü
füzet
fel: 1.
ság ál
2. Kos
reszke
Egress
magya
mat, se
Ernö:
Lányi
erhalte
üzent
a magy
az ég
honvéd
«Koss
kötetn
kiadóh
rendelh
zenemű

történi. A piaci rendtartás czélszerű módosítást nyert, hogy lehetővé tétessék a bártfai háziasszonyoknak is a piacon való bevásárlás. A város utcái új neveket és az egyes házak új számozást nyernek.

* **Baleset.** Aug. hó 27-ikén Bártfán a Szel-utcai Friedman-féle sarokházban nagy baleset történt. A mint ugyanis az újonnan felépített pinczeboltozatot tartó állványokat lebontani kezdték — friss lévén még az azt összetartó vakolat, — az egész pincze beomlott s az ott dolgozó *Zelyem Tamás* lengyel munkást maga alá temette, kit csak nagynehezen sikerült az odasietőknek a romok alól kihúzni. A munkás erős sérüléseket szenvedett s ballába el is törött. A bártfai kir. járásbírósz. Friedman Márk bártfai lakos ellen a megejtett nyomozás alapján gondatlanságból okozott súlyos testi sértés miatt megindította a bűnvádi eljárást.

* **A Magyarországi Kárpátgyesület küldöttsége.** Hohenlohe herczegnél. A Magyarországi Kárpátgyesület tiszteletbeli-tagjává választotta Hohenlohe Keresztély herczeg, annak elismeréséül, hogy a birtokát képező tátrai területeket a túristaságnak megnyitotta. Aug. 25-ikén Javorinán az egyesületnek egy küldöttsége nyújtotta át a herczegnek a tiszteletbeli-tagsági oklevelet dr. Münnich Aurél egyesületi elnök vezetése alatt. A herczeg javorinai vadászkastélyában fogadta a küldöttséget és dr. Münnich Aurél elnök beszédére, kijelentette, hogy nagy kitüntetésnek veszi az egyesületnek határozatát s hogy a legnagyobb készséggel akarja a jövőben is a Magyarországi Kárpátgyesületet — melynek munkáját teljes mértékben méltányolja — közhasznú törekvéseiben támogatni és mint tátrabirtokos, hozzájárulni ahhoz, hogy a bel- és külföldi túristák és természetbarátok megismerjék és élvezzék a szép Magyarországnak ezen legszebb részét. Majd mint előzékeny és szeretetreméltó háziúr, lekötözött módon gondoskodott vendégeiről, a fehér-asztalnál a Magyarországi Kárpátgyesület felvirágzására üfirtette poharát és ebéd után vadaskertjében kalauzolta vendégeit.

* **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a *Ferencz József keserűvíz* valamennyi hasonló vizet — tartós hashajtó-hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva — már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

* **Kenyér- és zab-szállítási hirdetés.** A m. kir. kassai III. honvédkerületbeli csapatok kenyér- és zabszükségletének 1903 jan. 1-jétől decz. 31-ig terjedő egy évre nem közös módon leendő biztosítása — a f. é szept. 1-jén kelt 4970. sz. a kiadott hirdetés szerint — ezévi október 8-ikán d. e. 10 órákor Kassán a m. kir. kassai III. honvédkerületi parancsnokság hadbiztosi osztálya helyiségében fog megtartatni. E cikkek szállítására és egyes vállalkozók által benyújtandó ajánlatok mintájára, továbbá a szállítási feltételek iránt tájékozásul az illető hirdetések szolgálnak. A szállítási feltételek füzete a m. kir. kassai 9. honvéd-nyelvezred 3. zászlóalj-kezelőtiszt irodájában a hivatalos órák alatt bármikor betekintheők s ezen szállítási feltételek füzete a m. kir. kassai III-ik honvédkerületi parancsnokság segédhivatali főnökségénél Kassán ármegtérítés mellett esetleg posta útján is megszerezhető.

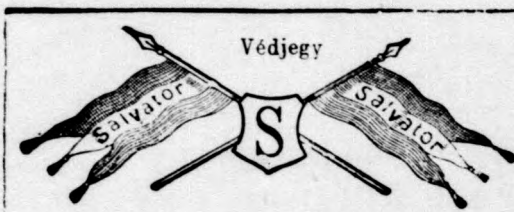
* **Nagy haladást** jelent a táplálkozás terén a Khuner Manó és Fia bécsi cég által készített és a kókuszpálma gyümölcséből nyert *«Kumerol»* garantált tiszta növényzsinárnak általános használata, mely jósága és sokoldalúsága, valamint szaktekintélyek által elismert hygienikus értéke folytán, minden más állati és növényi ételszírral szemben előnyben részesül.

* **«Kossuth-album»** cím alatt az országos függetlenségi és 48-as párt Kossuth-ünnep rendező bizottsága jóváhagyása mellett egy felette becses dalgyűjtemény jelent meg az országos Kossuth-ünnepélyek alkalmából, énekhangra és zongorára *Klökner Ede* budapesti zene-műkiadósnál *Huber Sándor* jeles zeneszerzőnk alig méltányolható buzgalommal gyűjté össze ez albumba a legszebb Kossuth- s szabadságharczi nótákat, melyek eddig hozzáférhetlenül, szétszórtan s ismeretlenül léteztek csupán. Az ízléses, szép kiállítású, 25 művet felölelő füzete tartalmaiból elég ha ezeket soroljuk fel: 1. Dr. Pap Zoltánnak az orsz. ünneprendező-bizottság által hivatalosan elfogadott «Kossuth-himnusz»-át 2. Kossuth Lajos búcsúja az ország határan: «Kitárom reszkető karom». 3. «Kossuth Lajos azt üzente». 4. Egressy Béni: «Szózat». 5. Egressy Béni: «Talpra magyar». 6. Lányi Ernő: «Tavaszdik, még sincs harmat, se virág». 7. «Világosi fegyverletétel dala». 8. Erődy Ernő: «Meghalt Kossuth». 9. «Jön Kossuth, jön!» 10. Lányi Ernő: «Hát még mindig az a gyűlölt Gotterhalte járja». 11. Greizinger Iván: «Kossuth Lajos újra üzent Turinból». 12. Greizinger Iván: «Nem fajult el a magyar vér». 13. Csengery Gyula: «Turin felett ragyog az ég!». 14. «Garibaldi-nóta». 15. Egressy Béni: «1848-as honvédek indulója». 16. «Honvéd-tűzér temetése». 17. «Kossuth Lajos levelet irt» stb. Ára e kiválóan érdekes kötetnek 3 korona netto és Klökner Ede zeneműkiadóhivatalából Budapest, VIII., József-körút 24. sz. a. rendelhető meg. Bizvást elmondhatjuk, hogy a magyar zeneműpiacon e szép műhöz hasonló alkalmi mű még

alig jelent meg valaha, s a legjobb hazafias dalainkat egybegyűjtő ezen érdekes füzetet minden dal- és zenebarátnak megszerzésre melegen ajánlhatjuk annál is inkább, mert ára is feltűnően olcsóra van szabva, nyilván azért, hogy ez emlékfüzetet a legszerényebb tehetségűek is megszerezhessék. — Ugyanott jelent meg az országos függetlenségi 48-as párt Kossuth-ünnepélyt rendező bizottsága által hivatalosan elfogadott «Kossuth-himnusz» dr. Pap Zoltántól, énekre és zongorára Ára 1 korona 20 fill — és Lányi Ernő, «Tavaszdik, még sincs harmat, se virág», a hírneves zeneszerzőnek legszebb Kossuth-dala ének- és zongorára 60 fillér, és férfi-négyeskarra két Kossuth-dallal ugyanaz 2 korona.

Felelős szerkesztő: Dr. Mikler Károly. Kiadótulajdonos: Kósch Árpád.

NYILT-TÉR.

Vesebajoknál,
a hólyag bántalmainál
és köszvényénél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,
Lithion-forrás

Salvator

...tűnő sikereit használták... E forrás kiváló tulajdonsága:

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes. Kellemes ízű.

Könnyen emészthető.

első rangu gyógyvíz és diätetikus ital. Számos orvosi tekintélyek által különösen ély egéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán **aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és veseizgatási tünetekben** vagy **húgy-savas vesehomok és vesekövek** képződésében szenvednek.

Kapható aszálykereskedésekben és gyógyszerárakban
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

MATTONI FELE BUDAI KESERÜVIZ

legjobb hajtoszer.

Kapható minden gyógyszerárakban és fűszerkereskedésben.

A tiszai ág. h. ev. egyházkerület eperjesi Collegiumának pénztára július 20-ikától kezdve kizárólag hivatalos helyiségében:

Collegium, I. emelet jobboldali folyosó teljesít és fogad el fizetéseket.

Hivatalos óra: július és augusztus hónapokban minden csütörtökön d. e. 11—12 óráig.

Az iskolai évben pedig minden hétfőn, kedden, csütörtökön és pénteken d. e. 11—12 óráig.

Eperjes, 1902. július 20-ikán.

A pénztáros.

Szőlő-eladás.

A neves visontai hegyen, melynek szőlői kitűnőek, nagy szőlőbirtokos vagyok.

Ezen szőlőkben termelt, kiválóan édes és kellemes ízű ezévi **csemege-szőlő** termését ajánlom a következő áron:

1. Mézes fehér szőlő	kilója	36 fillér
2. Fehér és piros chasses	«	44 «
3. Kiváló téli csemegefajok	«	46 «
4. Muskolatok	«	48 «

A szőlők 5—10 kilós kosarakban küldetnek.

Kereskedő uraknak 100 kilón felüli egyszerre tett megrendelésnél 8%-től leszámtatik. Ha többszöri megrendelés a 100 kilót meghaladja, utólag 4%-tól tértek meg.

A megrendelések a pénz előleges beküldése vagy utánvétel mellett expediáltatnak. Kosarak a felszámtított árban 8 napon belül visszavételnek.

Nagyobb megrendeléseknél még kedvezményesebb árendélt állapotok meg. A megrendelésnél a címzet, lakást, vasúti állomást és utolsó-postát olvashatóan kiírni kérem.

Gyöngyös, 1902. évi augusztus hó.

Tisztelettel

Csomor Kálmán
szőlő-nagybirtokos.

Tüchtige Reisende

gesucht für den Verkauf eines sehr gangbaren Artikels. Grosser Verdienst. Offerten unter F. D. H. 745. an Rudolf Mosse, Frankfurt a/Main.

Előfizetési felhívás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy kiadásomban még ez év folyamán fog megjelenni a

SÁROSVÁRMEGYEI KALAUZ

és ennek kiegészítő-részeként **EPERJES, KISSZEBEN és BARTFA** szab. kir. városok **— czimtára. —**

A *Sárosvármegyei Kalauz* tartalmazni fogja a vármegyére vonatkozó közigazgatási adatokat, továbbá az Eperjes, Bártfa és Kisszében sz. kir. városokban elhelyezett hivatalok és azok tisztviselőinek, valamint e városok orvosainak, ügyvédeknek, kereskedőinek és iparosainak név- s lakjegyzékét, foglalkozások szerint csoportosítva.

A vármegyei községekre vonatkozólag pedig közölni fogja e *Kalauz a község magyar és töl elnevezését, postai, távirtdai, szolgabírói, járásbírói, anyakönyvvezetői, telekkönyvi, adóügyi, csendőrségi és pénzügyi hovatartozóságát; a községek lelkészeit, iskoláit, tanítóit, körjegyzőit, bírúit; a községi lakosok és házak számát; továbbá a községek nagyobb földbirtokosait, bérlőit, kereskedőit és korcsmárosait, valamint az egyes községek nevezetesebb műemlékeit.*

A *Kalauz* függelékét **hirdetések** fogják képezni.

A *Sárosvármegyei Kalauz* előfizetési ára **2 korona.**

A *Kalauz*ba felveendő **hirdetések** árai a következők: **Egész oldal 16 kor.** Félfoldal **10 kor.** Negyedoldal **5 kor.**

A *Sárosvármegyei Kalauz* a vármegye minden lakosa számára föltette hasznos, sőt nélkülözhetetlen kézikönyv leendő; hogy azonban lehetővé tétessék nekem, ezen nem csekély áldozatokkal és nagy munkával járó *Kalauz* nyomtatandó példányainak számát legalább megközelítőleg meghatározni, nagyon kérem a n.-érd. közönséget, az ezen *Kalauzra* való **előfizetését** már most **levelezőlap útján nálam bejelenteni.**

A Sárosvármegyei Kalauz kiadóhivatala:

KÓSCH ÁRPÁD
könyvnyomtató-intézete Eperjesen.

2110. szám.

Sárosvármegye kir. tanfelügyelőjétől.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. vallás- és közoktatásügyi ministerium 1902. augusztus 27-ikén kelt 55.144. sz. rendeletével a *szborai* állami kisdóvódai épület átalakítási költségeire 3426 koronát engedélyezett.

A fentemlített munkák fogantatásának biztosítása czéljából az 1902. szeptember 29-ik napjának d. e. 10 órájára a sárosvármegyei kir. tanfelügyelőség hivatali helyiségében (Eperjesen, Főutca 92. sz. a.) tartandó zárt ajánlati versenyárgyalás hirdetik.

A versenyezni óhajtok felhívják, hogy a fentebbi munkák végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap délelőtti 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyal inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.

Eperjesen, 1902. évi szeptember hó 3-ikán.

Matavorszky Béla s. k.,
kir. tanfelügyelő.

GLÜCK D.

ékszerész

EPERJESEN, Fő-utca 67. sz.

Ajánlja

dús választékú

ékszer-, arany- és
ezüstművek raktárát

a nagyérdemű vevőközönség szives figyelmébe.

Senki

se mulasztja el egyik legrégebb budapesti bankházunk részére törvényesen megengedett állam- és hitelsorsjegyeknek eladására való ügynökség végett jelentkezni. Legmagasabb jutalék, előleg, esetleg fix-fizetés Ajánlatok

FUCHS H. váltóházához
Budapest, IV.,
Kecskeméti-utca 1. intézendők.

Esemény *
a magyar *
irodalomban!

**NAGY KÉPES
VILÁGTÖRTÉNET**

AZ EGYETEMES TÖRTÉNE-
LEM KLASSZIKUS KÖNYVE,
A LEGGAZDAGABB TÖRTÉ-
NELMI KÉPTÁR.

Tizenkét kötetben.

Eddigélé nyolcz kötet
jelent meg.
Négyhavonként jön:
egy-egy kötet.

. . . Bővebbet a prospektus, . .
melyet mindenki ingyen kap.

A teljes mű ára
192 korona.

Szerkeszti a legkiválóbb magyar
írók közreműködésével:

MARCZALI HENRIK

Megrendelhető
3 koronás
csékely havi
részletfizetésre

ez a rendelőlapp segélyé-
vel, mely kivágandó
és levelező-lapra ra-
gasztva, hozzánk be-
küldendő.

Révai Testvérek
irodalmi Intézet
Részvénytársaság

Budapest, VIII. k.
Üllői-út 18. szám.

A Nagy Képes Világtörténet
azért eseménye a magyar irodalomnak,
mert az első teljes, tökéletes, minden igé-
nyeknek megfelelő világtörténelem.

A Nagy Képes Világtörténet
megjelenésével minden más világtörténeti
mű elavult és értéktelenné vált.

A Nagy Képes Világtörténet
az élet bibliája és nélkülözhetetlen minden-
kinek, a ki művelt ember akar lenni.

A Nagy Képes Világtörténet
az a mű, melyből az egyén, a család, a társa-
dalom hazaszeretetet és összetartást tanul.

A Nagy Képes Világtörténet
fejleszti a műlést, táplálja a tudást, neme-
síti a lelket.

A Nagy Képes Világtörténet
brillians stílusával és pompás illusztrációi-
val nemesak tanít, hanem oktatva gyö-
nyörködtet is és a legnagyobb szellemi
élvezetet nyújtja.

Ezennel megrendelem a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvény-
társaságtól Budapestben a

Nagy Képes Világtörténet

czímű művet 12 kötetben 192 koronáért, tudomásul vevén, hogy eddigélé
nyolcz kötet jelent meg s a további kötetek négy havonként jelennek meg.
Kötelezem magam a társaság pénztárába Budapestben a szállítástól kezdve
3 koronát havonként mindaddig befizetni, míg a mű teljes vételára tör-
lesztve nincsen. Az esetleg elmaradó részletek költségemre postai meg-
bízás útján szedhetők: be és ennek be nem váltása esetén a mű teljes
hátralékos vételára esedékesé válik. A mű további kötetei a megjele-
néshöz képest és fizetési arányában szállítandók.

Kelt

Név:

Állás:

Keil-lakk

legkitünőbb mázólo puha-padlók számára.

Szagtalan „Gloria”-viasz, új beeresztésre
olcsó és czélszerű.

Keil-féle viasz-pasztta, parquetteknek.

Keil-féle fehér Glasur, mosdóasztaloknak,
45 krajczár.

Keil-féle arany-fénymáz képeretekhez 20 krajczár.

Keil-féle szalmakalap-lakka minden színben.

Mindenkor
kaphatók:

Gallotsik J. Vilmos czégnél Eperjesen.

Alapított 1869.

KÖSCH ÁRPÁD

Korszerűen s dúsán felszerelt

Legválasztékosabban berendezett

KÖNYVNYOMDÁJA || PAPIRRAKTÁRA**EPERJESEN.**

Árjegyzékek, számlák, czégekártyák,
körlevelek, üzleti jelentések, intő-
levelek, czímkék, vonalozott
üzleti könyvek; levelezőlapok,
csomagoló- s levélpapírok és
borítékok czégnomással.

Pénztintézeteknek: Alapszabályok,
értékpapírok, mérlegszámlák, üzleti
könyvek (színes vonalzással is). Ügyvédek részére:
Mindennemű kérvények és keresetek, meghatalmazások,
kötvények s szerződések, óvások, ügyvédi könyvek stb.

Díszművek, könyvek, hetilapok, folyóira-
tok elegáns és pontos előállítás, köz-
és magánhivatalok, takarékpénztárak nyom-
tatványainak szép és gyors kiállítás.
Különlegesség könyvnyomdai színnyomásban!

Egyházi, tanügyi, közigazgatási és
más hivatalos nyomtatványok rak-
tára. Oklevelek, isk. értesítők,
bizonyítványok s kimutatások
nyomatása. Névjegyek. Bevá-
sárlási árúkönyvek rovatolva.

Eljegyzési és esketési kártyák, meg-
hívók ízléses kivitelben, falragaszok,
músorok, étlapok, tánczrendek, színlapok s egyesületek
részére szükségelt nyomtatványok díszes előállítás. —
Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesíték.

Bármely hírlapra
előfizetések
közvetítése.

Motorhajtóerő-
berendezés.
Tömöntőde.

Költségvetések — készített nyomtatványokról — postafordultával.

Kunero

A főzés és sütéshez olcsó és kiadós.

garantált tiszta növényzsíradék, teljesen pótolja a vaját és zsírt (sokáig eláll és nem avasodik), amiért is nélkülözhetetlen gazdaságos háztartásoknál, szállodák, vendéglők, sütők, cukrászok, intézetek stb. részére. Könnyen emészthető. Általában de különösen gyomor és csukorbetegnek részére orvosi szakértőkintézetek által melegen ajánlva. A nagyméltóságú magy. kir. belügyministerium által engedélyezett élelmi és élvezeti cikk vizsgáló intézetnek állandó ellenőrzése alatt. 5 kilogrammos elegysúlyú próba-postadobozokat bérmentve küldünk minden magyar postaállomásra 7 koronáért, utánvéttel. Nagyobb mennyiség átvételénél kedvezményes árak. Ismertetést és a vonatkozó orvosi bizonyítványokat kívánatra díjmentesen küldjük. Megrendelések és tudakozások új eladási helyek felállítására iránt a magyarországi központi főraktárhoz intézendők: **Hong Ign. és társa, Budapest, V., Nagykorona utca 19.**

Képviselők

kik gázberendezések szerelésében jártasak
kerestetnek
ACETYLÉN-
világítási vállalathoz.

Ajánlatok — referenciák megjelölésével —
Klinger Rich. gumpoldskircheneri gép- és
fémárú-gyár magyarországi telepe, Budapest
VII., Hernád-utca 43. sz. «Acetylén-udvar»
címmel.

Delice

Minden hirdetés felesleges,
a dohányzó egyszer veszi
és többé mást nem szíhat

legjobb, valódi francia
szivarkapapír és szivarkahüvely.

Gyári raktár:
Zahler Mórnál Eperjesen.

Újabb haladás!

Kérje mindenütt csakis
az új Eisenstädter-féle

EGLASINE
padlófénymáz.

Gyári jegy: „vaslovag“
törvényesen védve.

Gyorsan szárad! Kiadós!
Mosható! Tükörfényű!
Tartós! Szagtalan!

EGLASINE padlófénymáz utólag nem ragad, így tehát sem por, sem piszok a padlóba nem hatolhat be.

Az EGLASINE a használatban a legolcsóbb beeresztő-szer. Takarékos használat mellett = 1 kgr. elegendő 12 m²-méter területre.

Kapható mindenütt!

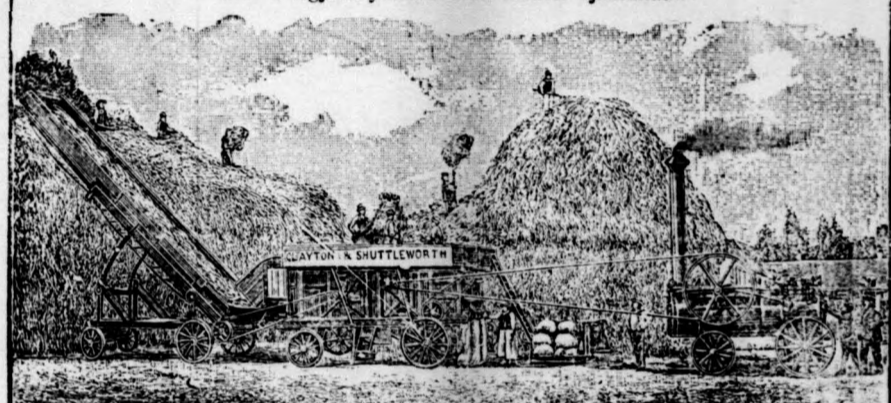

Megvételre
kerestetik
a Fő-utczán
egy
jókarban levő
emeletes ház.

Bővebbet e lap kiadó-
hivatalában.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek
továbbá járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozó kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák.

„Columbia-Drill“
legjobb sorvetőgépek, szőcséplők, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlő-malmok, egytemes acél-ekék.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

Legjobb hírnevű
s legnagyobb gyára

a bécsi kósermészárosok
termelő-szövetkezetének

kolbász és füstölthús-árúk

számára.

Főraktár Bécs, II., Praterstrasse 52.

Ajánlja a n. é. közönségnek, valamint Bécs és a vidék elárúsítóinak kitűnő minőségű és bármily fajtájú kolbász, szalámi, marha-mar, nyelv stb. gyártmányait

saját vágású

I-a hizott ökörhúsból.

Mindig friss árú legnagyobb választékban.

■ Naponta postai és vasúti szétküldés. ■

Árlapok ingyen és bérmentve. Telefon 4109. és 13.051. sz.

Osztr. postatakp. számla 802.454. Magy. postatakp. számla 7984. sz.

ELSŐ KÉZBŐL LEGJOBBAN VÁSÁROL.

Magyarország legnagyobb hangszergyára.

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros, a cs. és kir. közös- és a m. kir. honvéd-hadsereg szállítója

Budapest, II., Lánchíd-utca 5. szám.

Legnagyobb választék az összes hangszerekben.

Hegedűk, gordonkák, bőgők, fuvolák, klarinétok, trombiták, czimballmok.

Saját találmányú TÁROGATÓK 30 frttól feljebb iskola és zongorakiséret ingyen.

HARMONIKÁK

legjobb, elpusztíthatlan hangokkal. Különlegesség: acéllangú hangverseny-harmonikák, saját minták.

Teljes zenekarfelszerelések
a legjutányosabb árban előnyös feltételek mellett.

KÉPES ÁRJEGYZÉKEK

és pedig külön-külön a) hangszerekről, b) harmoniumokról, c) harmonikákról
— ingyen és bérmentve. —

Tokaji szőlőt

3 kor. 60 fillérért 5 kgros kosarakban postai utánvét mellett bérmentve szállít:

*Klein Mihály szőlőbirtokos
Tolcsa (Tokaj mellett).*

Legfinomabb

csemegeszőlőt

kosarakban kgr.-ját 52 fillérért szállít utánvét mellett

Kónya Miklós
Eperjes.

Franczia és angol

nyelvben alapos oktatást,
valamint

társalgási órákat ad

Ibrányi Lászlóné
Fő-utca 81., földszint.

Utczai lakás

Fő-utca 73. sz. II. emelet,
azonnal bérbeadó.

Bővebbet ugyanott, I. emelet.

Gassenwohnung

im II. Stock Hauptgasse Nr. 73.
ist stündlich zu vermieten.

Näheres im I. Stock.

Vierhektolitriga Brennerei sucht Brenner.

Nur solche Reflektanten können berücksichtigt werden, welche bestimmte Ausbeute garantieren. Gehalt nach Übereinkunft. — Offerte an **J. Schmidt, Szepes-Jamnik.**

Őszi-vetésre

ajánlunk

bőtermő, télálló, erős száimájú schlanstädti, erfurti óriás- és kwacisz **Hanna-rozsot** trieurirozott állapotban, métermázsánként 15 koronával Orlo vasúti állomásra szállítva.

Nagyobb vételnél megfelelő árkedvezmény.

Alapi Salamon Géza birtokkezelőse
Palocsa, Sárosmegye, posta helyben.

Diószegi óriás búza.

A diószegi ezukorgyártól beszerzett eredeti vetőmag első évi utántermése; a folyó évben 1200□-öles holdanként 9½ métermázsás termést adott. Rozsdának, üszögnek kitűnően ellentáll. Vetőmagnak nagyon ajánlható. **Ara 100 kilogrammonként 16 korona.**

Kapható **Goldberger Lajosnál Vörösalmán.**

Napról-napra mludinkább
jótéteménynek
és szükségletnek bizonyul
minden családban a

**Kathreiner-féle
Kneipp-maláta kávé**
használata.

Gondos háziasszony ne késlekedjék
tovább ezt a jóízű és egészséges
kávé italt bevezetni.

Tisztább pótkafe nem létezik, és
nincsen jobb pótias a babkává
helyebe, a hol ez orvosilag ellített.

Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé
csak a »Kneipp páter« védjegyű
eredeti csomagokban valódi. Nyitva
merlegelt, vagy másképen csoma-
golt maláta kávé soha sem

Kathreiner.

„Zacherlin”

a valódi, utolérhetlen hatású rovarirtó;
azonban csak az üvegben levőt vásároljuk!

Kapható Eperjesen:

Atlasz D., Barts E. gyógyszer., Bein Simon, Böhm Simon Utóda, Bohrandt J. V.,	Dahlström Károly, Diamant R., Feldmann Adolf, Fried Simon, Gallsik J. V.,	Glücksman Mór, Holónia Béla, Holländer Samu, Klein Ferencz, Kónya Miklós,	Lefkovits Emil, Lindner J. Mór, Mikolík István, Molitorisz gyógyszer., Neumann B. Özv.,	Oszvald D. Utóda, Schönfeld Izidor, Singer S. Fiai, Sváby Ferencz, Wenczel István.
---	---	---	---	--

— Ezenkívül a vidéken mindenütt, hol a Zacherlin-falragasz ki van téve. —